

ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΔΙΑ ΤΑΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΙΣΛΑΜΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΕΙΣ ΚΑΤΑΡ

Συνέδριον διά τας σχέσεις τοῦ Ἀμερικανικοῦ καί τοῦ Ἰσλαμικοῦ κόσμου (US – Islamic World Forum) εἰς Ντόχαν –Κατάρ, ὁργανωθέν ὑπό τοῦ Brookings Institution τῇ συνεργασίᾳ τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν τοῦ Κατάρ.

Ἀπό 13^{ης} ἕως καί 15^{ης} Φεβρουαρίου 2010, ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος Γ΄ συμμετέσχεν εἰς τό τριήμερον Συνέδριον U.S. Islamic World Forum, τό ὁποῖον ἔλαβε χώραν εἰς Ντόχαν τοῦ Κατάρ -περιοχῆς τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαιοδοσίας τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων- μέ στόχον τήν ἐξομάλυνσιν τῶν σχέσεων τοῦ ἀμερικανικοῦ καί ἰσλαμικοῦ κόσμου. Αἱ ἐργασίαι τοῦ Συνεδρίου εἶχον ὡς ἐπίκεντρον ἓν γένει τόν ἐξέχοντα ρόλον, τόν ὁποῖον δύναται νά διαδραματίσῃ ἡ θρησκεία διά τήν μείωσιν τῶν ἐκδηλώσεων τῆς βίας μεταξύ τῶν ἐθνῶν ἀνά τόν κόσμον.

Εἰς τό Συνέδριον τοῦτο ἔλαβον μέρος θρησκευτικοί ἡγέται τῶν περιοχῶν τῶν Η.Π.Α., Εὐρώπης, Μέσης Ἀνατολῆς, Ἀφρικῆς, Νοτίου Ἀσίας, πολιτικοί ἡγέται τῶν χωρῶν τοῦ Ἰσλάμ, ἐκπρόσωποι ὅλων τῶν θρησκειῶν εἰς τας Η.Π.Α., εἰδήμονες τῶν ἐπιστημῶν Κοινωνιολογίας, Νέων Τεχνολογιῶν, Ψυχολογίας, Ἀναπτύξεως, Προστασίας τοῦ περιβάλλοντος κ.ἄ.

Εἰς τό Συνέδριον τοῦτο συμμετέσχον ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος Γ΄, ὁ Ἐπίσκοπος τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἀγγλικανῶν εἰς Οὐάσιγκτον High Reverent John B. Chane, ὁ Ἐπίσκοπος τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἀγγλικανῶν εἰς Ἱεροσόλυμα The Right Reverent Suheil Dawani, ὁ πρῶν Ἐπίσκοπος τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Οὐάσινγκτον Cardinal Mc Carrick, ὁ ραββῖνος David Saperstein τοῦ Religious Action Center of Reform Judaism εἰς Οὐάσιγκτον, ὁ Imam Yahya Hendi τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Georgetown εἰς Οὐάσιγκτον, ὁ Mohammed Abdullah Mutib Al- Rumaihi, Ὑφυπουργός Ἐξωτερικῶν καί Δημοσίων Σχέσεων τοῦ Κατάρ, ὁ κ. Amit Pandya, Director for Regional Voices from the Stimson Centre εἰς τας Η.Π.Α, ὁ Dr. Peter Mandaville, ἀναπληρωτής Καθηγητής εἰς τό George Mason University ΗΠΑ, καί ἡ κ. Hilary Clinton Ὑπουργός Ἐξωτερικῶν τῶν Η.Π.Α.

Εἰς τήν προσφώνησιν αὐτοῦ, ὁ Ἐπίσκοπος τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἀγγλικανῶν εἰς Οὐάσιγκτον, κ. John Bryson Chane, ἐτόνισεν ὅτι ἡ ἠθική ἀποτελεῖ βασικήν ἀρχήν εἰς τας τρεῖς μεγάλας μονοθεϊστικὰς θρησκείας, Ἰουδαϊσμόν, Χριστιανισμόν καί Ἰσλάμ καί ὅτι εἶναι καιρός οἱ θρησκευτικοί ἡγέται νά ἀποκλείσουν κάθε εἶδος θρησκευτικοῦ ἐξτρεμισμού καί νά ἀγωνισθοῦν, διά νά παύσῃ ἡ κυριαρχία (domination) τῆς μιᾶς θρησκείας ἔναντι τῆς ἄλλης καί, κατ' ἐπέκτασιν, τοῦ ἑνὸς ἔθνους ἔναντι τοῦ ἄλλου.

Ὁ κ. Chane παρώτρυνε τούς θρησκευτικούς ἡγέτας νά ἀσχοληθοῦν μέ ἀνθρωπιστικήν βοήθειαν διά τὰ ἔθνη, τὰ ὁποῖα ἐπλήγησαν ὑπό τοῦ πολέμου, τῆς ἐνδείας, τῶν φυσικῶν καταστροφῶν καί τοῦ θρησκευτικοῦ ἐξτρεμισμού. Εἰς τό πλαίσιον τῶν διπλωματικῶν προσπαθειῶν αὐτῶν, εἶπεν ὁ κ. Chane, πρέπει νά

ένθυμηθοῦν τὰ δεινὰ τῶν θυμάτων εἰς τὴν λωρίδα τῆς Γάζης καί νά ἐκπονήσουν στρατηγικάς διὰ τὴν ἐξομάλυνσιν τῆς Ἰσραηλينو – Παλαιστινιακῆς διαμάχης.

Ὁ κ. Amit Pandya, Director for Regional Voices from the Stimson Centre εἰς τὰς Η.Π.Α. ἐτόνισε τὸν ἐξέχοντα ρόλον τῆς παιδείας καί τῆς ἰδρύσεως σχολείων καί ἐρευνητικῶν κέντρων εἰς τὰς χώρας τοῦ μουσουλμανικοῦ κόσμου, καί ὠμίλησε διὰ τὸν ρόλον τῶν γυναικῶν εἰς τὰ διάφορα ἐπίπεδα, τὴν βελτίωσιν τῶν εὐκαιριῶν ἀπασχολήσεως τῶν νέων παγκοσμίως, τὸν σημαντικόν ρόλον τῶν Μ.Κ.Ο. καί τοῦ διαδικτύου διὰ τὴν σύσφιγξιν τῶν δεσμῶν μεταξύ τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν τῶν Η.Π.Α. κ. Hilary Clinton ἀνεφέρθη ἐκτενῶς εἰς τὰ προβλήματα τῶν σχέσεων μεταξύ τῶν μουσουλμανικῶν χωρῶν καί τῶν Η.Π.Α., μέ ἰδιαιτέραν μνησίαν εἰς τὸ Παλαιστινιακόν ζήτημα καί εἰς τὸν θρησκευτικόν ἐξτρεμισμόν. Εἰς τὰ σχέδια τῶν Η.Π.Α. ἐντάσσονται, ὡς εἶπεν, ἡ βελτίωσις τῶν ἐκπαιδευτικῶν καί οἰκονομικῶν ὑποδομῶν εἰς τὰς μουσουλμανικάς χώρας, ἡ καταπολέμησις τῆς φτώχειας καί τῆς πείνας, ἡ ἐδραίωσις τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, ὡς τῶν δικαιωμάτων τῶν γυναικῶν, καί τῶν οἰκουμενικῶν ἀρχῶν, πού διέπουν τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων, ἡ δέσμευσις τῶν Η.Π.Α. διὰ ἀνοικτόν διάλογον, ἀμοιβαῖον σεβασμόν καί ἀμοιβαίας εὐθύνας, καί ἡ ἀξία τοῦ διαδικτύου εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον.

Ἡ Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν τῶν Η.Π.Α. ἔκαμε ἰδιαιτέραν μνησίαν τῆς θρησκευτικῆς σημασίας τῶν Ἱεροσολύμων ὡς πόλεως ἱερᾶς διὰ τοὺς Ἑβραίους, τοὺς Μουσουλμάνους καί τοὺς Χριστιανούς, **τονίσασα τὴν διαφύλαξιν τοῦ καθεστῶτος τῆς Ἱερουσαλὴμ.**

Εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ Τμήματος Θρησκευτικῶν Ἀρχηγῶν καί ἐκπροσώπων ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος ἐτόνισε τὴν στενὴν σχέσιν θρησκείας καί πολιτικῆς ἐντὸς τοῦ πολιτισμικοῦ πλαισίου τῶν ἰσλαμικῶν χωρῶν, ἰδιαιτέρως τῶν χωρῶν τῆς Μέσης Ἀνατολῆς. Ἡ εἰσήγησις αὕτη υἱοθετήθη ἀπὸ τὴν ὀλομέλειαν τοῦ τμήματος θρησκευτῶν καί διπλωματίας (Religion and Diplomacy). Ἡ εἰσήγησις αὕτη ἐγένετο δεκτὴ καί ἀπὸ τὸ Brookling Institution.

Τὴν 1^η ἡμέραν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου ἔδωσε συνέντευξιν ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος Γ' εἰς τὴν ἐφημερίδα Ἀλ-Ράϊ. Εἰς τὴν συνέντευξιν ταύτην ὁ Μακαριώτατος ἐξέφρασεν αἰσιοδοξίαν, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς Ζ' Συνελεύσεως τῆς Ντόχα, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ μίαν νέαν ἀρχὴν διὰ τὸν σχηματισμόν ἐνός δυνατοῦ συνεταιρισμοῦ μέ βάσιν τὸν ἀμοιβαῖον σεβασμόν μέ τὸν Ἰσλαμικόν κόσμον.

Ὁ Μακαριώτατος ἐδήλωσεν εἰς τὴν συνέντευξίν του ὅτι τὸ κράτος τοῦ Κατάρ ἐξησφάλισε ὅλας τὰς συνθήκας, αἱ ὁποῖαι ἐγγυῶνται τὴν ἐπιτυχίαν τῆς Συνελεύσεως, εὐχόμενος εἰς ὅλους τοὺς συμμετέχοντας νά λαμβάνουν σταθερά καί ἀποφασιστικά βήματα δι' ἓν νέον ὄραμα, τὸ ὁποῖον θά διαγράψῃ τὴν σκοτεινὴν εἰκόνα τοῦ παρελθόντος.

Ἀλ-Ράϊ: Μακαριώτατε, πῶς περιγράφετε τὴν συμμετοχὴν Ὑμῶν εἰς τὴν Συνέλευσιν μεταξύ τοῦ Ἀμερικανικοῦ καί τοῦ Ἰσλαμικοῦ κόσμου;

Α.Θ.Μ.: « Ἦλθομεν ἐξ Ἱεροσολύμων, ἀφοῦ ἐλάβομεν τὴν πρόσκλησιν νά συμμετάσχωμεν εἰς αὐτὴν τὴν σημαντικὴν Συνέλευσιν, τὴν ὁποίαν θεωροῦμεν ὡς λίαν ἀπαραίτητον δι' ὅλους τοὺς ἡγέτας τοῦ κόσμου, προκειμένου νά συναντηθοῦν

καί νά συζητήσουν πολλές ὑποθέσεις, αἱ ὁποῖαι ἀφοροῦν αὐτούς καί θά ἐξαλείψουν κάθε ἀρνητικήν εἰκόνα καί προκατάληψιν ἀπό τούς ἄλλους. Διά νά ἐπιτύχωμεν αὐτόν τόν σκοπόν, πρέπει πρῶτον νά γνωρίσωμεν ὁ εἷς τόν ἄλλον, μέ τό νά πλησιάσωμεν ὁ εἷς τόν ἄλλον καί νά πραγματοποιῶμεν συναντήσεις. Ἐπιθυμοῦμεν νά ἐκφράσωμεν τήν εὐγνωμοσύνην Ἡμῶν πρός τό κράτος τοῦ Κατάρ, τό ὁποῖον ἔχομεν ἐπισκεφθῇ κατά τό παρελθόν πολλές φορές καί τό ὁποῖον εἶναι ἕν καλόν παράδειγμα καλλιιεργείας διαλόγου καί διαφανείας. Εἴχομεν τήν τιμήν νά συναντηθῶμεν μέ τήν Αὐτοῦ Ὑψηλότητα, τόν Σεῖχην Χαμάντ Μπεν Χαλίφα Ἀ-Θάνι. Εἰς τό κράτος τοῦ Κατάρ ὑφίσταται μία Χριστιανική Κοινότητα, ἡ ὁποία ἀπολαμβάνει ὅλα της τά δικαιώματα καί τόν σεβασμόν καί τοῦτο εἶναι μία καλή ἀπόδειξις τοῦ σεβασμοῦ καί τῆς ἀγάπης, ἡ ὁποία ἐπικρατεῖ εἰς τήν χώραν».

Ἀλ-Ράϊ: Τί παρουσιάζετε διά τῆς συμμετοχῆς Ὑμῶν εἰς αὐτήν τήν Διάσκεψιν;

Α.Θ.Μ.: «Συμμετέσχουμεν εἰς μίαν ξεχωριστήν Συνεδρίαν περί πολιτικῆς καί θρησκείας καί τοῦτο εἶναι ἕν πολύ σπουδαῖον θέμα. Ἐλάβομεν μέρος ἐπίσης εἰς δύο ἄλλας Συνεδρίας καί ἐδηλώσαμεν τήν γνώμην Ἡμῶν διά πολλά θέματα. Σήμερον ἡ πολιτική καί ἡ διπλωματία εὐρίσκονται εἰς μεγάλην ἀνάγκην διά πνευματικήν οἰκοδομήν καί συμβουλήν».

Ἀλ-Ράϊ: Ἀκόμη καί εἰς τά θρησκευτικά θέματα;

Α.Θ.Μ.: «Ἀληθῶς, πρέπει νά διαχωρίσωμεν τήν θρησκείαν ἀπό τήν πολιτικήν ὡς πρός τάς δραστηριότητας αὐτῶν. Οἱ κληρικοί δέν πρέπει νά μετατραποῦν εἰς πολιτικούς οὔτε τό ἀντίθετον. Οὐχ ἦττον ὅμως, ἡ πολιτική καί ἡ θρησκεία θά πρέπει νά συνεργασθοῦν. Πράγματι, ἡ πολιτιστική μας κληρονομία ἐβασίσθη εἰς τήν θρησκείαν καί διεμόρφωσε τόν πολιτισμόν μας, συνεπῶς οἱ πολιτικοί ἔχουν ἐπηρεασθεῖ ἀπό τήν θρησκείαν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἡ θρησκεία εἶναι κάτι τό θετικό καί ὄχι ἀρνητικό».

Ἀλ-Ράϊ: Συμφώνως πρός τήν πεποίθησιν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος, εἰς ποίαν ἔκτασιν τό Συνέδριον τοῦτο συνέβαλεν εἰς τήν κατανόησιν τῶν διαφορετικῶν γνωμῶν τῶν συμμετεχόντων εἰς αὐτό καί εἰς τήν γνωριμίαν μετ' αὐτῶν;

Α.Θ.Μ.: «Τοῦτο βοηθεῖ ἀποφασιστικῶς καί ὄχι μόνον μεταξύ τοῦ Ἀμερικανικοῦ καί τοῦ Ἰσλαμικοῦ κόσμου, ἀλλά μεταξύ ὅλων τῶν θρησκειῶν. Ὅπως γνωρίζετε, αἱ φιλονικεῖαι καί αἱ διαφοραί ἔχουν βαθυτάτας ρίζας εἰς τήν ἱστορίαν. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τήν Ἱερουσαλήμ, ἀπό τήν ὁποίαν Ἡμεῖς προερχόμεθα, εἶναι ἕνας μοναδικός τόπος θρησκειῶν καί πολιτισμῶν. Εἶναι ὁ τόπος, τόν ὁποῖον συμμερίζονται αἱ τρεῖς θρησκεῖαι, εἶναι ἕν καλόν πρότυπον διά συνύπαρξιν, παρά τάς λανθασμένας ἀντιλήψεις, τάς ὁποίας οἱ ὁπαδοί τῆς μιᾶς θρησκείας ἔχουν διά τούς ἄλλους».

Ἀλ-Ράϊ: Ποῖα βήματα πρέπει νά ἀκολουθήσωμεν, διά νά ἀπομακρύνωμεν τάς προκαταλήψεις ταύτας;

Α.Θ.Μ.: «Πιστεύω ὅτι τό πρῶτον βῆμα εἶναι ὁ διάλογος, ἔπειτα ὁ τρόπος ἐργασίας, διά νά προωθήσωμεν τήν ἐμπιστοσύνην μεταξύ ἡμῶν. Εἴμεθα κληρικοί καί ζῶμεν εἰς τήν Ἱερουσαλήμ 40 χρόνια καί πιστεύομεν ὅτι τοῦτο ἀκριβῶς εἶναι τό κέντρον τοῦ προβλήματος, δηλ. ἡ ἑλλειψις ἐμπιστοσύνης μεταξύ τῶν ἀντιπάλων παρατάξεων».

Άλ-Ράϊ: Μακαριώτατε, εἰς ποίας δραστηριότητας προβαίνετε, προκειμένου νά ἀναπτύξετε τήν ἐμπιστοσύνην εἰς τά πνεύματα τῶν ὁπαδῶν τῶν θρησκείων αὐτῶν;

Α.Θ.Μ.: «Βεβαίως ἡμεῖς προστατεύομεν τά δικαιώματα τῶν ἄλλων θρησκειῶν, σεβόμεθα αὐτάς, ζητοῦμεν τόν σεβασμόν αὐτῶν καί ἐργαζόμεθα διὰ τήν διάδοσιν τῆς γνώσεως καί τῆς κατανοήσεως μεταξύ ὄλων, διότι ἡ ἄγνοια εἶναι ἡ κυριωτέρα αἰτία ὄλων τῶν κακῶν παραδειγμάτων, τῶν κακῶν εἰκόνων, τῶν προκαταλήψεων ἐναντίον τῶν ἄλλων καί τῆς ἐλλείψεως κατανοήσεως μεταξύ τους».

Άλ-Ράϊ: Δεδομένου ὅτι προέρχεσθε ἐκ τῆς Ἱερουσαλήμ, τί πιστεύετε διὰ τάς ἀνασκαφάς, εἰς τάς ὁποίας ἐργάζονται οἱ Ἰσραηλινοί;

Α.Θ.Μ.: «Εἰς τήν Ἱερουσαλήμ ὑπάρχουν πολλάί θρησκεῖαι καί ἡ Ἱερουσαλήμ φιλοξενεῖ ὅλας αὐτάς, ὅχι μόνον τάς τρεῖς μεγάλας μονοθεϊστικὰς θρησκείας, ἀλλά καί ἄλλας θρησκείας ἐπίσης. Ἡ Ἱερουσαλήμ περιεγράφη ὡς «ἡ καρδιά τοῦ κόσμου» καί ὡς πολύ σημαντική πόλις δι' ὅλον τόν κόσμον. Ἐπομένως, ὅταν βλέπωμεν ὅτι μία θρησκεία εἰς τήν Ἀγίαν Γῆν ἐκτίθεται εἰς βλάβην ἢ ζημίαν, ἀπαιτοῦμεν καί ζητοῦμεν νά γίνῃ σεβαστή. Κατά τήν γνώμην ἡμῶν, ὅλοι οἱ Ἅγιοι Τόποι πρέπει νά γίνωνται σεβαστοί ἀπό τόν κάθε ἕνα».

Άλ-Ράϊ: Εἰς τόν ἐσωτερικόν τομέα, πῶς συμπεριφέρεσθε μέ τήν κατάστασιν τῶν Παλαιστινίων;

Α.Θ.Μ.: «Ἐκδίδομεν ἀνακοινώσεις καί καταδικάζομεν αὐτάς τάς ἐνεργείας. Καί εἴμεθα ἐναντίον ὁποιασδήποτε ἐπιθέσεως εἰς βάρος τῶν θρησκειῶν τῶν ἄλλων. Δέν δεχόμεθα νά ἐκτίθενται εἰς κίνδυνον ὠρισμένοι θρησκεῖαι ἀπό ἄλλας θρησκείας».

Άλ-Ράϊ: Ποῖα εἶναι τά ἄλλα ἐμπόδια διὰ τήν ἀμοιβαίαν κατανόησιν μεταξύ τῶν Μουσουλμάνων καί τῶν Χριστιανῶν;

Α.Θ.Μ.: «Ὅπως εἴπομεν, εἶναι ἐνίστε ἡ προκατάληψις καί αἱ ἀκρότητες ἀπό ὅλας τάς θρησκείας. Δέν πιστεύω ὅτι ἡ θρησκεία εἶναι πηγή βίας, ἀλλά τό ἀντίθετον. Ἀλλά, μερικοί ἄνθρωποι χρησιμοποιοῦν τήν θρησκείαν, διὰ νά διαδίδουν ἰδιωτικὰς ἀτζέντας καί διαφορετικὰς ἰδεολογίας καί τοῦτο εἶναι ἕνα μεγάλο πρόβλημα».

Άλ-Ράϊ: Πῶς περιγράφετε τούς πολέμους, τούς ὁποίους διεξάγει ἡ Ἀμερική εἰς τόν κόσμον καί ἰδίως ἐναντίον τῶν Ἰσλαμικῶν χωρῶν, οἱ ὁποῖοι πόλεμοι ἀναζωογονοῦν τά αἰσθήματα μίσους μεταξύ τῶν θρησκειῶν;

Α.Θ.Μ.: «Ἐπιτρέψατέ μου νά σας εἶπω ὅτι ὁ καθένας γνωρίζει τήν ἀλήθειαν δι' ὃ,τι συμβαίνει καί ὁ κόσμος ἔχει γίνῃ σάν ἕνα μικρό χωριό ἐξ αἰτίας τῆς παγκοσμιοποιήσεως καί τῆς διεθνοῦς ἐπικοινωνίας. Καί ὁ μόνος τρόπος ἐξόδου ἀπ' αὐτάς τάς κυρίως κρίσεις εἶναι νά κατανοήσωμεν ὁ εἷς τόν ἄλλον καί ταυτοχρόνως νά εἴμεθα ρεαλισταί. Ἡμεῖς καταδικάζομεν ὁποιοδήποτε εἶδος ἢ ὁποιανδήποτε μορφήν βίας, ἀνεξαρτήτως τῆς προελεύσεως αὐτῆς. Πρέπει ὅμως νά ἐνθυμώμεθα ὅτι εἴμεθα ἄνθρωποι καί ὅτι δέν εἴμεθα τέλειοι καί ὅτι μπορεῖ νά διαπράξωμεν λάθη, τά ὁποῖα δημιουργοῦν πολλά προβλήματα».

Άλ-Ράϊ: Συμφωνεῖτε μέ τήν περιγραφὴν τοῦ πολέμου ὡς σταυροφορίας ἐναντίον τῶν Μουσουλμάνων;

Α.Θ.Μ.: «Πρέπει νά εἶπωμεν τοῦτο, πῶς ὃ,τι συμβαίνει εἶναι ἀποτέλεσμα ἀγνοίας

καί ἀπό τάς δύο πλευράς καί ἐπειδή οἱ ἄνθρωποι δέν ἐνδιαφέρονται πλέον διά τάς θρησκείας εἰς τάς ἡμέρας μας, ὀδηγούμεθα εἰς μίαν κατάστασιν ἐλλείψεως σεβασμοῦ πρὸς τήν ἄλλην πλευράν. Τώρα, οἱ πολιτικοί καί οἱ λαμβάνοντες τάς ἀποφάσεις εἶναι πεπεισμένοι ὅτι ἡ θρησκεία παίζει ἕναν μέγαν ρόλον εἰς τήν κοινωνικήν καί τήν πολιτικήν ζωήν, ἃν καί εἰς τό παρελθόν εἶχε παραμεληθεῖ ὁ ρόλος οὗτος αὐτῆς. Ἐπομένως, μποροῦμεν νά εἴπωμεν ὅτι ἡ θρησκεία καί ἡ πολιτική εὐρίσκονται εἰς μεγάλην ἀλληλεπίδρασιν».

Ἐν συνεχείᾳ ὁ Μακαριώτατος, συνοδευόμενος ὑπό τοῦ ἐν Ντόχα – Κατάρ Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου Ἀρχιμανδρίτου π. Μακαρίου καί τοῦ ἐν Φχές τῆς Ἰορδανίας Ἀρχιμανδρίτου π. Ἰερωνύμου, ἐπεσκέφθη καί παρηκολούθησε τάς ἐργασίας τοῦ ἐν Ντόχα ἀνεγειρομένου Ναοῦ τοῦ Πατριαρχείου πρὸς τιμήν τοῦ Ἁγίου Ἰσαάκ τοῦ Σύρου καί τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου καί συνεχάρη τόν Ἀρχιμανδρίτην π. Μακάριον διά τάς καταβεβλημένας ὑπ' αὐτοῦ προσπάθειας ἀποπερατώσεως τοῦ ἔργου τούτου.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας